

El Cor de Cambra del Palau, professionalitzat

El passat 3 de desembre va tenir lloc al Palau de la Música Catalana, l'acte de signatura de l'acord entre el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat i el Consorci del Palau de la Música Catalana, pel qual el Cor de Cambra del Palau de la Música esdevé professional; per tant, tanca el llarg període de provisionalitat com a pseudoprofessional a sota del paraigua de la figura "beques".

L'acte va ser presidit pel conseller de Cultura de la Generalitat, Joan Manuel Tresserras, i el de la Comissió Executiva del Consorci del Palau de la Música, Fèlix Millet.

Segons aquest acord, el Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació ofereix suport econòmic a l'activitat professional d'interès públic del Cor de Cambra amb una aportació màxima del 43 per cent del pressupost del Cor. Aquest pressupost per al 2009 serà d'1.413.450 euros, dels quals 813.451 seran assumits pel Cor de Cambra i 600.000 pel Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació.

Ahora, el Cor elaborarà un pla de finançament que inclogui un increment progressiu dels ingressos propis i de les aportacions d'altres patrocinadors i institucions que afavoreixi el decreixement de les aportacions de la Generalitat.

L'acord suposa un bloc de contraprestacions, entre les quals hi ha dues produccions adreçades al mercat internacional i estatal i de concerts de prestigi a Catalunya, una producció adreçada a nous públics centrada en el mercat català, dues estrenes i recuperacions d'obres de compositors catalans i la realització d'una temporada pròpia al Palau de la Música Catalana.

En els seus parlaments, Fèlix Millet es referí a l'origen del Cor de Cambra fa exactament 18 anys a iniciativa de Jordi Casas, al fet com aquesta formació ha esdevingut una de les de més qualitat de l'Estat, alhora que agraiïa la receptivitat del conseller per acollir la idea de plena professionalització; agraiment que va estendre a la Fundació Caixa de Catalunya, col·laborador des del primer dia del Cor, i també a l'INAEM, amb qui s'establirà un acord de col·laboració en un nombre determinat de concerts.

Per la seva part, el conseller Joan Manuel Tresserras elogià la qualitat del Cor, la tenacitat de Fèlix Millet i de Josep Maria Busquets –president de l'Associació Cor de Cambra–, i destacà que la professionalització del Cor havia esdevingut una prioritat en època de penúries, després de l'esforç fet pel seu Departament amb motiu del Centenari del Palau. Indicà que era un acord raonable i que en l'exigència de crear un cor professional, l'opció del Cor de Cambra era la més lògica. Indicà que l'acord és un fet polític, una peça d'un contracte programa pel qual el Cor exerceixi una funció de servei públic, tant de cara al context nacional català com en l'estatal i internacional.

Jordi Casas, titular del Cor, per la seva part, després de manifestar la seva satisfacció, recordà que els 18 anys de trajectòria no havien estat fàcils i pronosticà que podrà treballar millor, perquè tindrà més mitjans. Agraiïa la col·laboració de la Fundació Caixa de Catalunya.

Finalment, Josep Maria Busquets centrà la figura de l'Associació Cor de Cambra com a ens que institucionalitza el Cor amb personalitat jurídica pròpia i que com a tal havia endegat el procés negociador amb el Departament de Cultura i la Fundació Orfeó Català-Palau de la Música. **RRMC**

APUNT

Greuges

A principi de desembre es va lliurar la màxima distinció ciutadana barcelonina al mèrit artístic –aurífera– a un conegut i veterà rumber català de trajectòria intermitent. Des d'un òptica d'elemental innocència, se'n suggereixen els greuges següents: a la música; als que han excel·lit en el conreu d'aquest art des d'actituds de gran coherència, rigor, sensibilitat intel·lectual i trajectòria dilatada; a l'història de la distinció; a la institució que ho promou, a tot el que i a qui representa; a l'art; i al noble metall or.

No, no són greuges comparatius, que per tant podrien passar per odiosos; són greuges absoluts.

Tamino

COBLA

Simfònica de Cobla i Corda

per JOSEP PASQUAL

Des d'un punt de vista estrictament musical, la cobla es podria definir com un conjunt instrumental de cambra format bàsicament per instruments de vent. Numèricament, la presència de la corda i la percussió pot semblar-hi simbòlica, tot i que la seva funció és fonamental per complementar un conjunt en què es troben gairebé totes les veus dels vents simfònics, des de les fustes als metalls i de les més agudes a les més greus. Aquesta estructura bàsica, que a ulls de neòfit pot semblar encotillada, actualment demostra cada cop amb més decisió que és permeable a les noves aportacions tímbriques dels creadors actuals, cosa que està obrint al conjunt instrumental autòcton un ventall de possibilitats sonores que l'han de conduir forçosament a una nova dimensió social.

L'origen popular de la cobla és evident, però la voluntat de fer-ne una eina simfònica té també una arrel històrica. Als anys trenta Josep Serra va abordar el camp de les obres de format lliure, mentre que als anys cinquanta van prendre cos les incorporacions d'instruments forans de la mà de Manuel Oltra. Des d'aleshores, les propostes han estat diverses i de múltiples formes, i actualment la qüestió està prenent caire de revolució. El cicle Cobla, Cor i Dansa del Palau de la Música o certàmens musicals com el Memorial Joaquim Serra o el Premi Cèret-Banyoles ho demostren cada any, i aquest aspecte s'ha reforçat enguany amb el primer cicle de música per a cobla de l'Auditori promogut per una Cobla Sant Jordi que actualment és la que desenvolupa un projecte artístic amb més criteri simfònic. El cop de timó sembla, no obstant això, que es va produir el 21 de novembre a l'Auditori de Girona amb la presentació de la Simfònica de Cobla i Corda.

L'Orquestra de Cambra de l'Empordà i la cobla La Principal de la Bisbal han concebut un projecte nascut amb les temences del que és nou, encara que per criteri musical sembla obvi que hagi de funcionar, i un cop presentat, el resultat no podia ser més encoratjador. La nova i innovadora formació instrumental es va fer pública amb un programa basat en la forma sardana en què van destacar les instrumentacions de diverses obres cabdals de la literatura per a cobla i dues noves propostes creades especialment per Albert Guinovart i Salvador Brotons per a la nova formació. Van ser precisament aquestes dues propostes i instrumentacions amb voluntat de revulsió com les que va elaborar Marc Timon les que van fer preveure que a la nova formació li esperen molts moments de glòria. La compenetració de les dues formacions va resultar primordial en la sensació rebuda per l'expectant públic que omplia l'auditori, i un cop vist que l'invent musical resulta, a més d'innovador, prometedori, cal mantenir l'expectació tot esperant d'observar les sorpreses que poden ocasionar la nova literatura que es pugui produir a l'entorn de la formació cordacoblística.

RMC
291

Presentació del llibre commemoratiu dels Amics de la Música de Cervera

Després del gran concert inaugural del 21è Cicle de Concerts de Tardor, que pràcticament omplí el Gran Teatre de la Passió de Cervera, amb l'obra *Carmina Burana* de Carl Orff, amb l'Orquestra de l'Acadèmia del Gran Teatre del Liceu i la Polifònica de Puig-reig, dirigits per Gueràssim Voronkov, es posà punt i final a la celebració del 25è aniversari de l'Associació d'Amics de la Música de Cervera.

Així, el passat 22 de novembre tingué lloc la presentació del llibre *25 anys de música a Cervera-Memòria gràfica*, amb textos de Narcís Saladrígues, Estefania Balcells i Santi Riu. El llibre repassa àmpliament la creació d'aquesta entitat —que enguany arriba gairebé al miler de socis—, la seva primera junta, l'adquisició del primer piano de cua, la inauguració de l'auditori, la relació amb el conservatori i l'agrupació coral, el curs i festival internacional d'estiu... i acaba amb un apèndix amb la llista completa de totes les activitats que l'entitat ha dut a terme. Amb més de 150 fotografies, gràfiques, diversos programes i un text amè, l'Associació s'enorgulleix àmpliament de repassar els més de sis-cents concerts organitzats.

Si bé l'activitat musical és un dels trets característics de la ciutat de Cervera, és bàsicament gràcies a l'Associació el gaudi d'una programació estable —amb els cicles de tardor, Nadal, primavera i el Festival d'Estiu. I fent memòria del que s'ha fet durant aquests anys, hom queda àmpliament impressionat que amb els escassos mitjans econòmics de què es disposa s'hagin pogut fer concerts tan memorables i comptar amb intèrprets certament rellevants. Esperem que amb aquest llibre hom pugui observar la ingent activitat d'ençà de la creació de l'Associació l'any 1982 i pugui tenir un bon record visual de tants concerts memorables que ens han deixat una grata impressió.

Jaume Cristau, Premi SGAE de Sardanes 2008

En la vint-i-quatrena edició del Premi SGAE de Sardanes (dotat amb 3.000 euros), va resultar guanyador el compositor figuerenc Jaume Cristau, amb l'obra *Pau, més Garreta*; i van obtenir-hi dos accessits (dotats amb 900 euros cadascun) Salvador Brotons, amb *Noces d'argent*, i Francesc Teixidó, amb *Serenor, sofrença i joia*. El jurat va ser format pels compositors Joan Albert Amargós, Francesc Cassú, Jordi Molina, Jesús Ventura i Josep Solà.

El concert de lliurament del Premi (convocat per l'SGAE i la Fundació Autor) va tenir lloc a Sant Feliu de Guíxols, el 22 de novembre, i va ser dedicat a Lluís Lloansí.

Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya Un experiment amb possibilitats

El divendres dia 21 de novembre es va presentar a la sala simfònica de l'Auditori de Girona una formació orquestral singular: la Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya, una formació integrada per l'Orquestra de Cambra de l'Empordà i per la cobla La Principal de la Bisbal, en un projecte impulsat i patrocinat per l'empresa Metalquímia i en què es van presentar les catorze sardanes incloses en el seu primer treball discogràfic, *Sardanes per al món*.

per JOSEP JOFRÉ

L'Orquestra de Cobla i Corda de Catalunya està dirigida pels titulars de les dues formacions, Francesc Cassú de La Principal de la Bisbal i Carles Coll de l'Orquestra de Cambra de l'Empordà. La idea d'aquesta nova formació és substituir els vents d'una orquestra simfònica pels instruments de la cobla, però per tal d'equilibrar una mica els volums sonors de les dues formacions s'han ampliat els instrumentistes de corda de l'OCE. També s'hi ha afegit una arpa i percussió.

L'empresa Metalquímia, creada per Narcís Lagares, i la qual ja havia col·laborat amb les formacions en projectes anteriors, va plantejar aquesta nova idea a Carles Coll i Francesc Cassú, que van optar per un repertori molt conegut.

"Les cultures progressen quan, a més de replantejar-se teòricament, des de cada un dels seus àmbits es llancen propostes renovadores sense que això signifiqui necessàriament prescindir de la tradició." Aquestes paraules de presentació del conseller Joan Manuel Tresserras expressen de manera sintètica el que va significar el naixement de la Simfònica de Cobla i Corda de Catalunya, que en oferir el concert no només va donar el punt de sortida d'una nova sonoritat orquestral, sinó que va mostrar, en explorar algunes de les possibilitats d'aquesta nova formació, el seu nivell d'innovació.

En el concert, que portava el mateix títol que el disc, *Sardanes per al món*, i va ser dirigit per Carles Coll i Francesc Cassú, la formació empordanesa va basar el seu repertori en arranjaments de sardanes ja escrites per a cobla i reinstrumentades per a la nova formació.

Així doncs, es van poder escoltar sardanes tan conegudes com *Sant Martí del Canigó* de Pau Casals, *La pubilla empordanesa* de Josep Serra, *Niu d'amor* de Ricard Viladessau, *Bona festa* de Josep Vicens "Xaxu", *Una rosella* de Manel Saderra, *La festa de Sant Martí* de Conrad Saló, *Girona aimada* de Vicenç Bou i *La Santa Espina* d'Enric Morera.

Al costat d'aquestes, se'n van poder sentir d'altres escrites per a cobla i arranjades pels mateixos compositors, com: *Aurora promesa* de Francesc Cassú, *A Palmira* de Jaume Cristau i *Al capdavall del pont vell* de Josep Cassú.

Ha estat un encert encarregar les orquestracions de les sardanes a diversos compositors, ja que en els resultats no sempre satisfactoris de les diverses concepcions sonores es manifestaven possibles camins per afrontar alguns dels problemes tècnics de la conjunció de la cobla i l'orquestra de corda, com ara l'equilibri en els balanços de volum i de timbre o la continuïtat de l'àmbit de l'espectre sonor en les textures orquestrals, sobretot les de la cobla.

Van ser interessants i fructíferes, en aquest sentit, les propostes fetes en les dues obres escrites expressament per a la formació, les quals van aportar un aire de modernitat a la concepció estilística de la sardana. Tant Albert Guinovart amb la seva sardana *Sirenes*, com Salvador Brotons amb *Companyonia universal*, d'estètiques molt diferents però amb una bona factura, van apuntar possibilitats contrastants per al gènere.

La formació conjunta de cobla i corda pot esdevenir l'embrió d'una nova manera de projectar la creació artística amb sonoritat catalana, però per créixer cal temps, treballar en la direcció correcta i saber obrir-se a gèneres i estètiques diferents.